

# Transformar el centre educatiu des de l'educació per a la sostenibilitat

Programa III Simposi de Docents

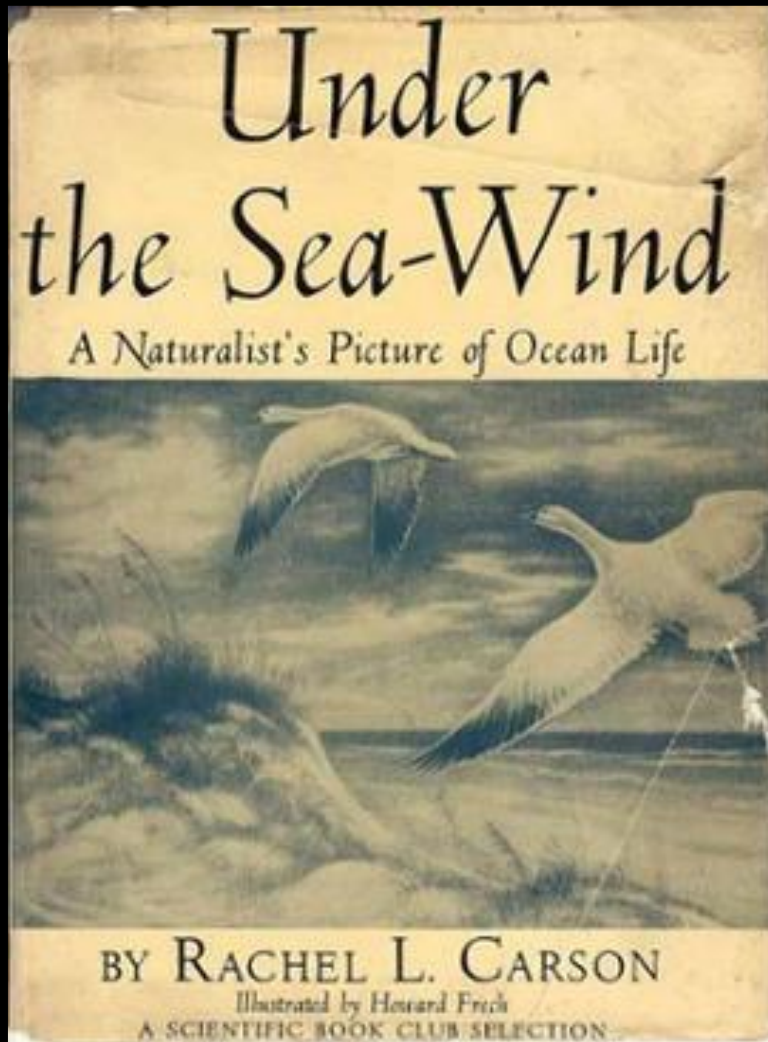
10 / 3 / 2023

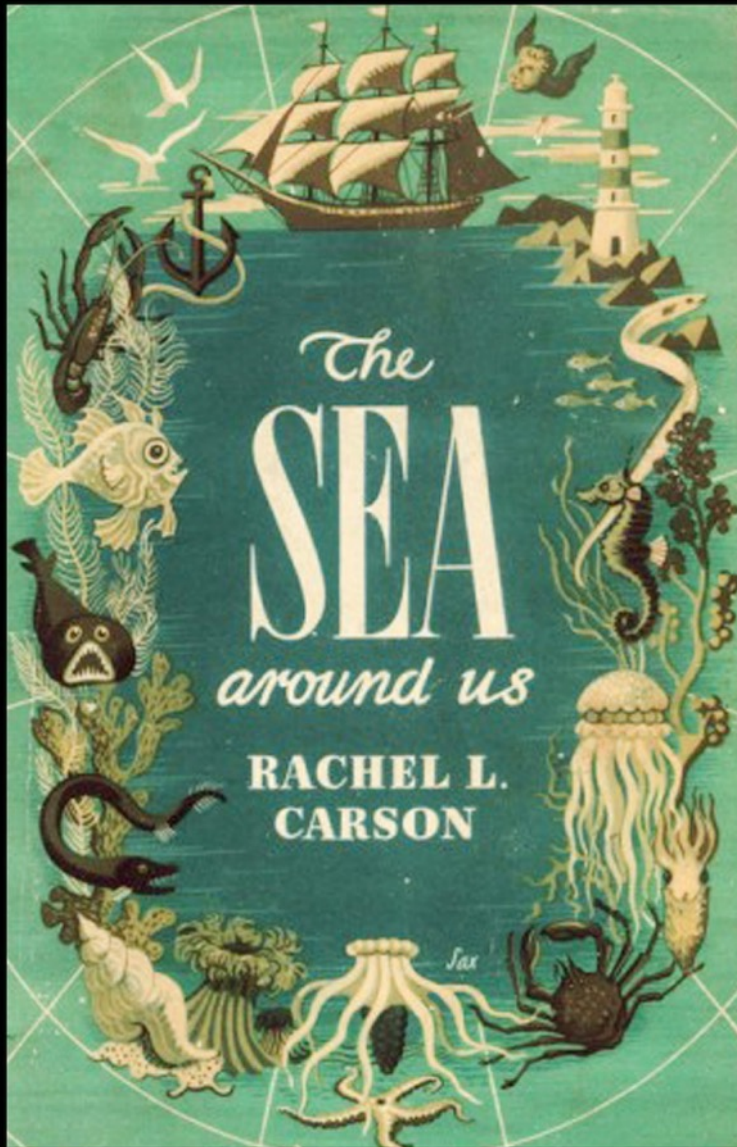




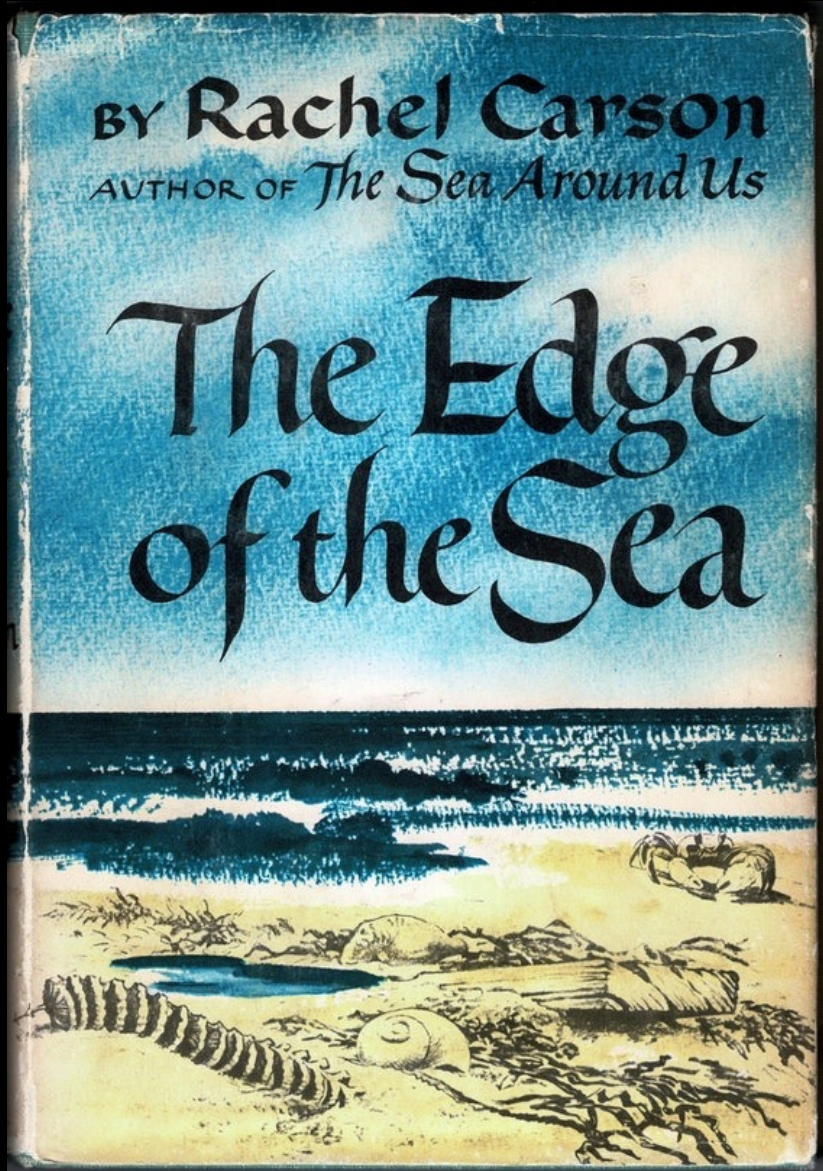
Biòlaga Marina





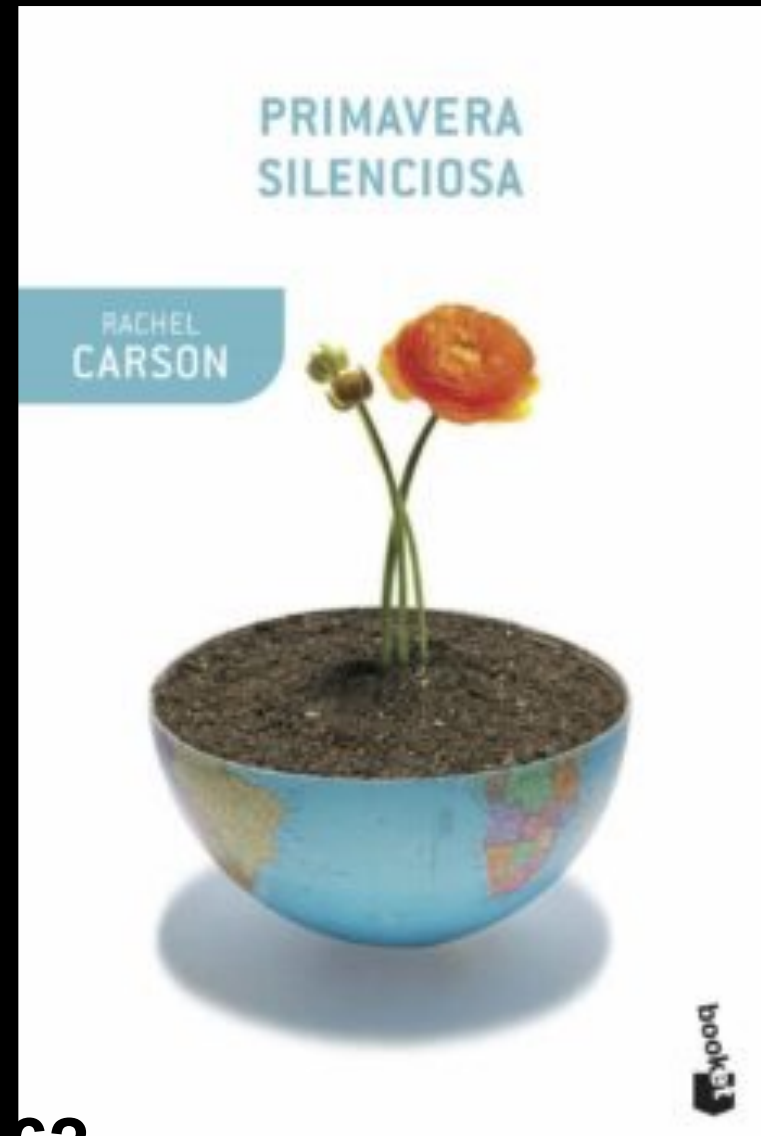
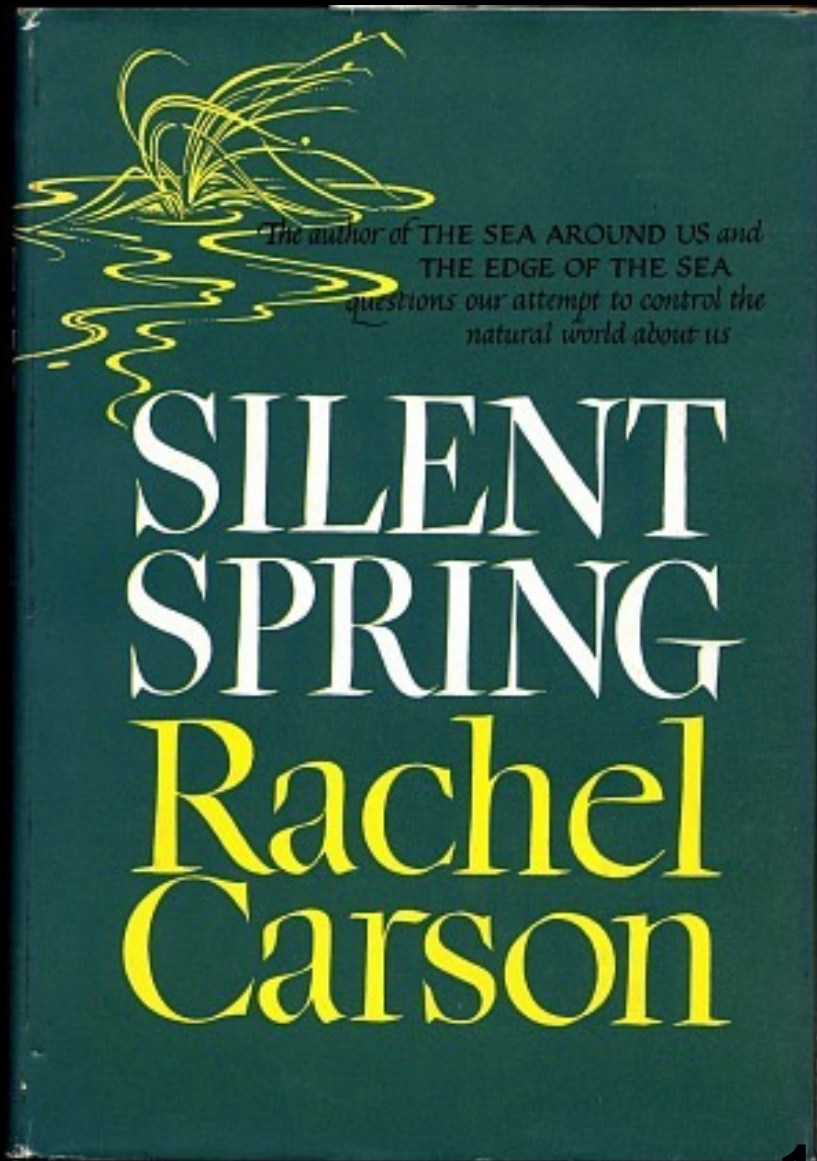


1054



1000

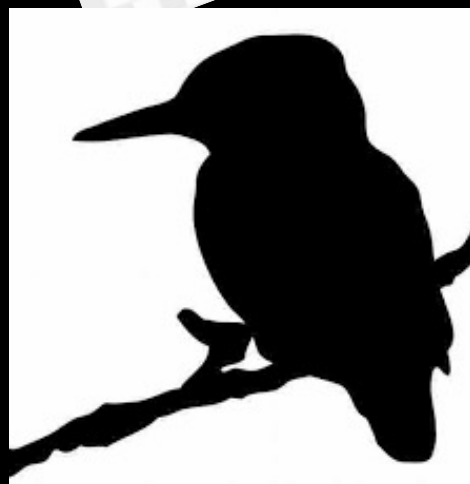
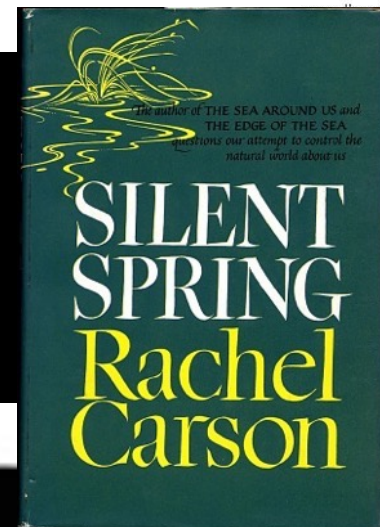
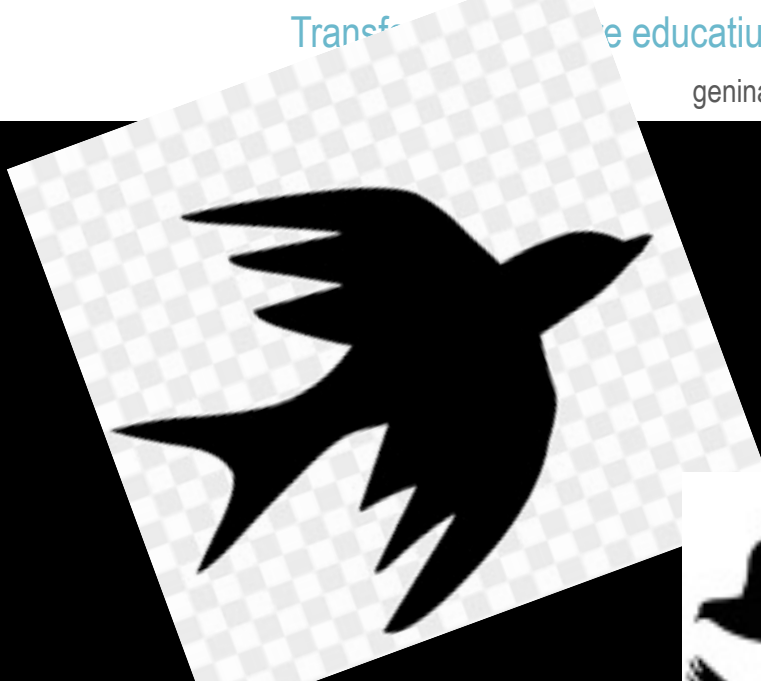




1662



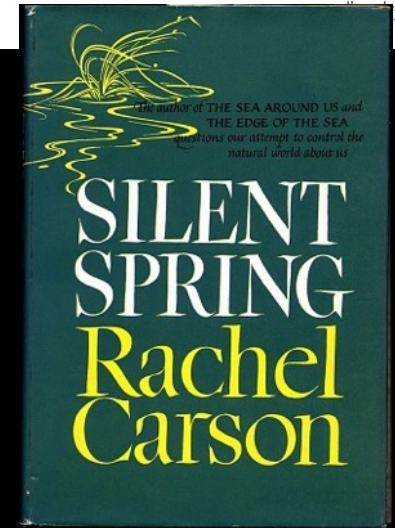
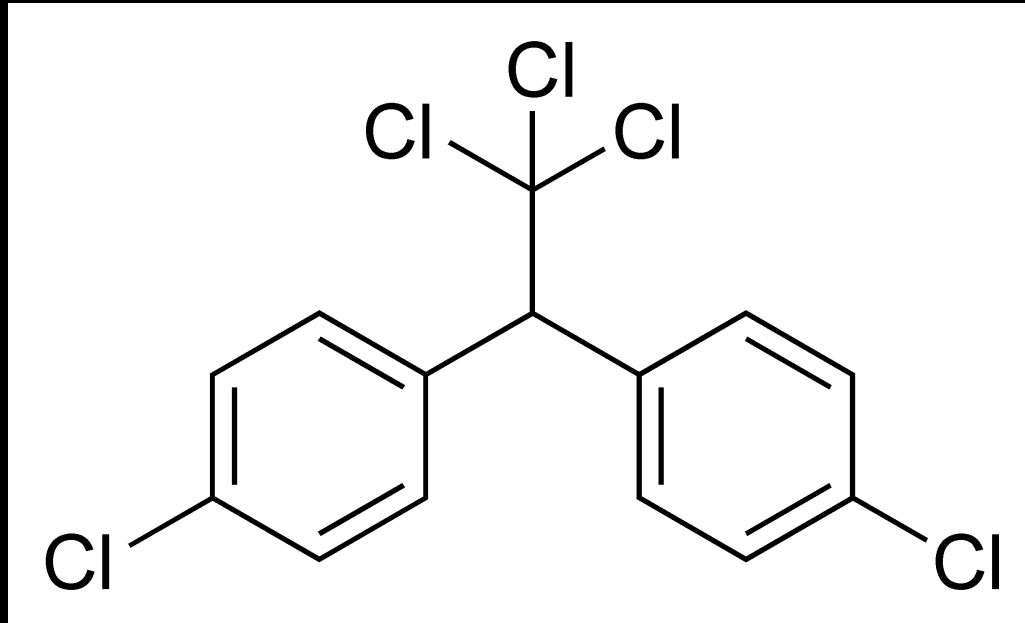
*[...] per primera vegada en la història del món, tot ésser humà està ara en contacte amb productes químics perillosos, des del moment de la seva concepció fins a la seva mort... S'han trobat en peixos en remots llacs de muntanya, en cucs enterrats al sòl, als ous dels ocells i al propi home, ja que aquests productes químics estan ara emmagatzemats als cossos de la vasta majoria dels éssers humans. Apareixen a la llet materna i probablement als teixits del nen que encara no ha nascut.*





# DDT

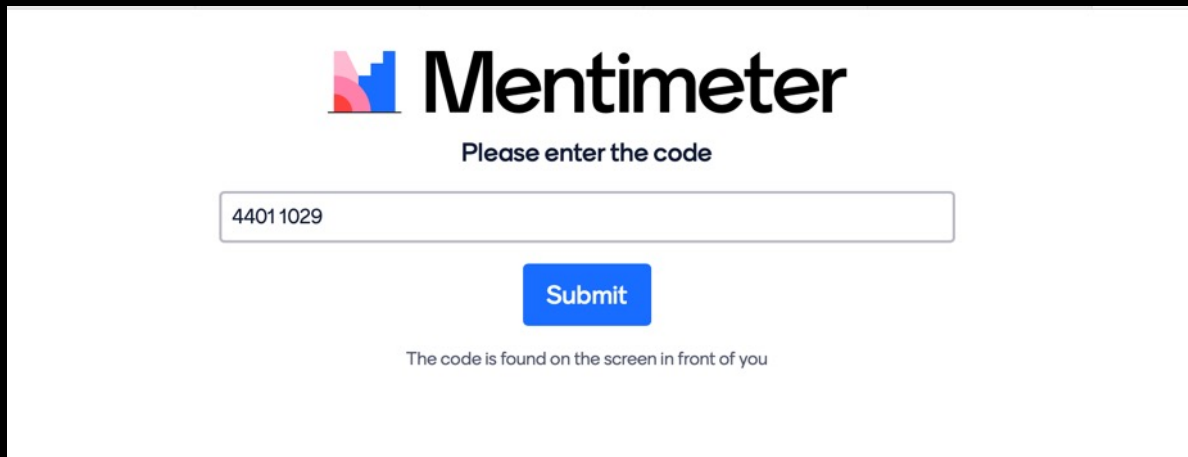
## diclorodifeniltricloroetano



# Transformar

Quina paraula, objecte, espai... t'ha vingut al cap :

# Transformar



Mentimeter

Please enter the code

Submit

The code is found on the screen in front of you



<https://www.menti.com>

**Persones**

**Pensament**

**accions**

**Transformar**



**Relacions**

**Què volem transformar des de l'Educació  
per a la Sostenibilitat?**

**emocions**

**Fenòmens naturals**

# Transformar


Per a què volem transformar des de  
l'Educació per a la Sostenibilitat?





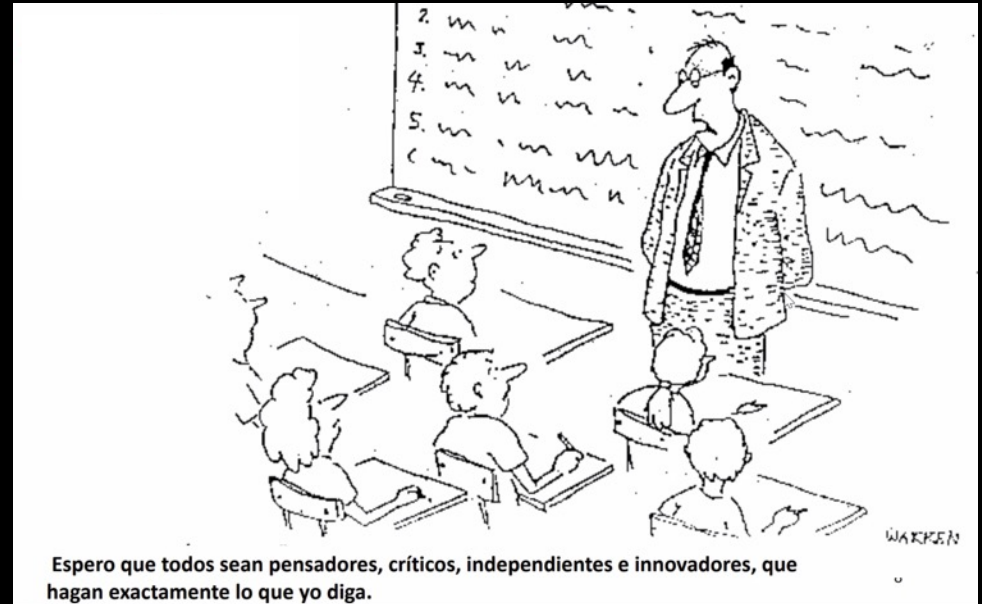
# Transformar

## La transformació des de l'Educació per a la Sostenibilitat és...

 **Mentimeter**  
Please enter the code

4401 1029





Espero que todos sean pensadores, críticos, independientes e innovadores, que hagan exactamente lo que yo diga.



No puedes poner una lechuga en el escaparate de una carnicería y declarar que el negocio es vegetariano'

John Grant

(author of Green Marketing Manifesto)



# Transformar

Què hem de transformar del nostre context educatiu per millorar la sostenibilitat?



Please enter the code

44349210

Submit



# Què hem de transformar del nostre context educatiu per millorar la sostenibilitat?

Per tu, quins són els problemes ambientals més rellevants? (ordenal's de mes a menys)

4

Problema-1

Escriba su respuesta

# Què hem de transformar del nostre context educatiu per millorar la sostenibilitat?

Per tu, quins són els problemes ambientals més rellevants? (ordenal's de mes a menys)

4

Problema-1

Escriba su respuesta

# Què hem de transformar del nostre context educatiu per millorar la sostenibilitat?

Digues possibles solucions que coneixes per a resoldre aquests problemes

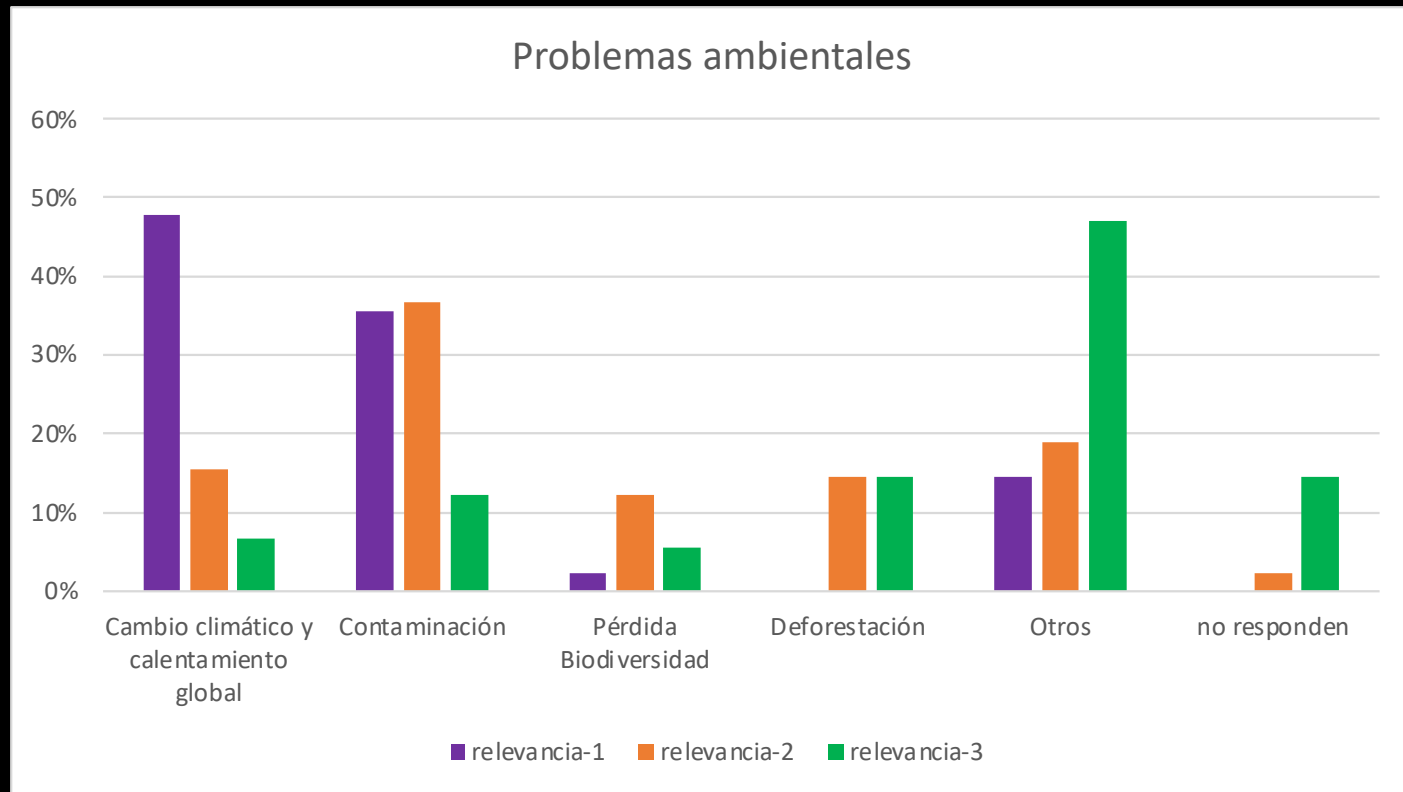
La solució pot ser la mateixa per a cada problema o diferent

7

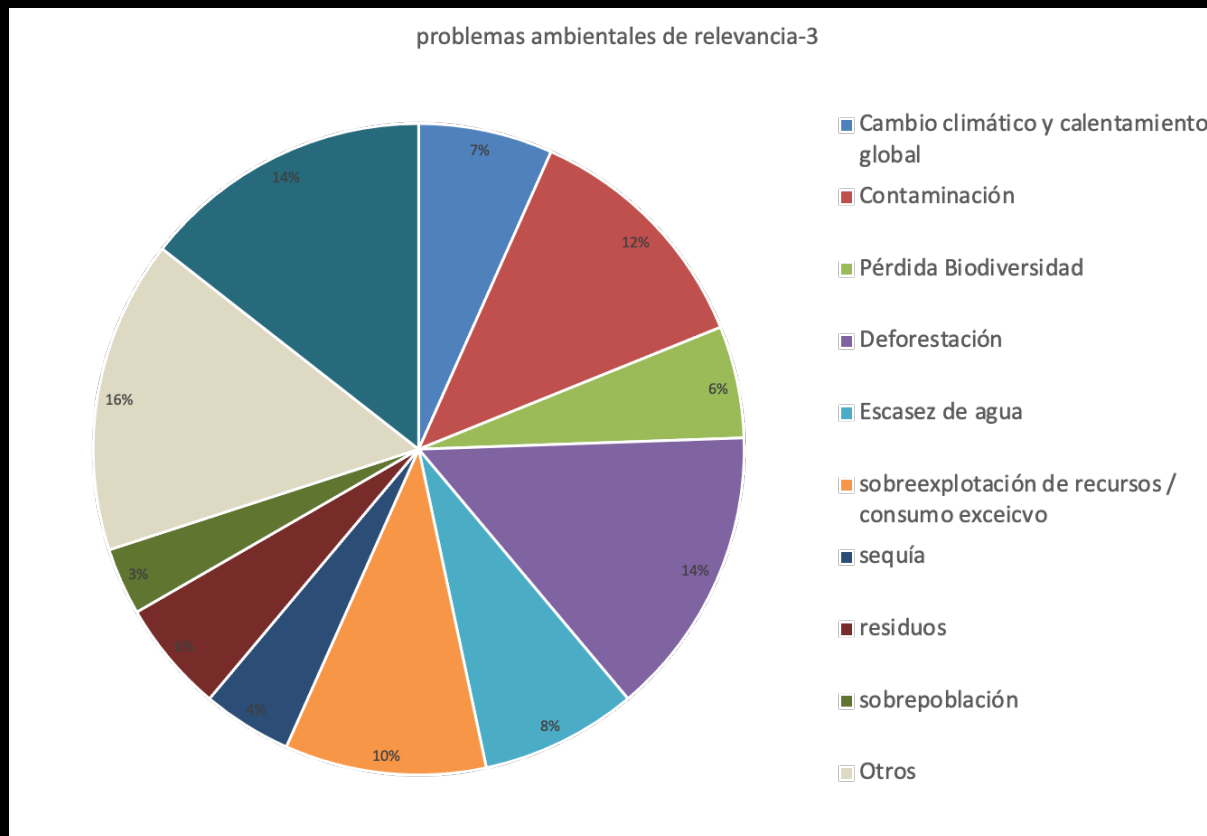
Solució/ns per al problema 1

Escriba su respuesta

# Què hem de transformar del nostre context educatiu per millorar la sostenibilitat?



# Què hem de transformar del nostre context educatiu per millorar la sostenibilitat?



# Què hem de transformar del nostre context educatiu per millorar la sostenibilitat?

- la restricció de la caça
- la disminució del consum de productes animals.

## SOLUCIONS



- la concienciació sobre el medi ambient
- Respectar i protegir als animals

MARGINALS

GENERALISTES



reciclatge

Com transformem el  
nostre centre educatiu  
per a la sostenibilitat?  
**CINC  
ESTRATÈGIES**



Com transformem el nostre centre educatiu des de l'educació per a la sostenibilitat?

**CINC  
ESTRATÈGIES**

Específic  
Vs  
Global

Centre educatiu  
Vs  
societat

Disciplinar  
Vs  
transdisciplinar

local  
Vs  
global

Individuo  
VS  
Equip

Convencional  
Vs  
Divergent

## CINC ESTRATÈGIES

# COMPLEXITAT

**INCORPORAR EL DIÀLEG ENTRE  
ALLÒ CONCRET, ESPECÍFIC I ALLÒ  
GENERAL, GLOBAL**

Cada cop tenim més microsabis que a la vegada són més "macroignorants" (Vilar, 1997).

Quin és el recorregut dels meus texans?

...

¿Quanta aigua necessita la meva roba?  
Abans i després..



¿Quin impacte social té la meva roba?

Quins són els recursos que hi ha darrera la roba?

Totes vestim igual? Quin és el meu estil?

A on vaig a comprar?

## Qui hi viu a la terra que trepitgem?

“Hi ha més microorganismes en una cullera de sòl sa que gent a la terra”



Coneixement i Exploració de l'Entorn Natural.  
Grau de Mestre d'Educació Infantil.

Genina.calafell@ub.edu

## Què passaria si desapareixen les daphnies (o el Krill)?



Coneixement i Exploració de l'Entorn Natural.  
Grau de Mestre d'Educació Infantil.

Genina.calafell@ub.edu

## Són una bona inversió de futur els bancs de llavors?



Coneixement i Exploració de l'Entorn Natural.  
Grau de Mestre d'Educació Infantil.

Genina.calafell@ub.edu

## Què passaria si desapareixen els insectes?



Coneixement i Exploració de l'Entorn Natural.  
Grau de Mestre d'Educació Infantil.

Genina.calafell@ub.edu

## Ciment o sorra al voltant dels arbres?



Coneixement i Exploració de l'Entorn Natural.  
Grau de Mestre d'Educació Infantil.

Genina.calafell@ub.edu

U

## Tots els cargols són iguals?



El cargol poma

Coneixement i Exploració de l'Entorn Natural.  
Grau de Mestre d'Educació Infantil.

Genina.calafell@ub.edu

U

## Tot allò que llancem al terra es biodegradable?



pixatoc.com - 09061817

Coneixement i Exploració de l'Entorn Natural.  
Grau de Mestre d'Educació Infantil.

Genina.calafell@ub.edu

U

## CINC ESTRATÈGIES

# DIÀLEG DISCIPLINARI

# INCORPORAR EL DIÀLEG ENTRE DIVERSITAT DE DISCIPLINES



## Yann Arthus-Bertrand



- <https://ajuntament.barcelona.cat/educacio/ca/xiii-audiencia-publica-als-nois-i-noies-de-barcelona-barcelona-futur-millorant-la-ciutat-defensem-la>
- [https://www.donostia.eus/info/ciudadano/part\\_ciudadana.nsf/vowebContenidoId/7D3959B495A70A2C1257A2C00327A2A/\\$File/MANIFESTUA%202008.pdf](https://www.donostia.eus/info/ciudadano/part_ciudadana.nsf/vowebContenidoId/7D3959B495A70A2C1257A2C00327A2A/$File/MANIFESTUA%202008.pdf)



du







genina.c

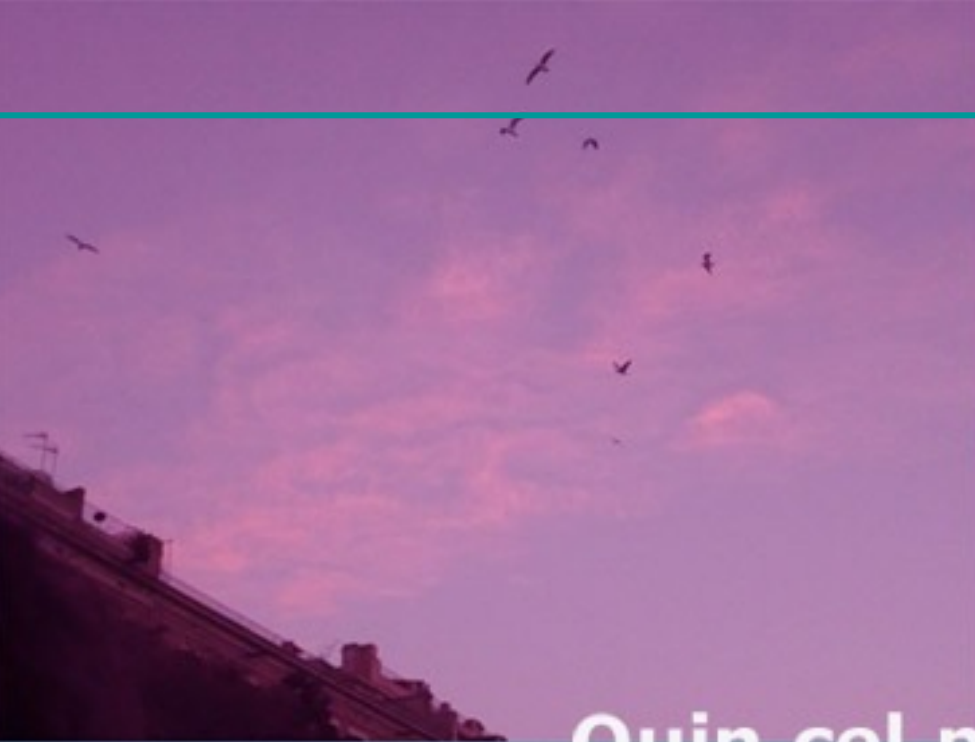


IES BARCELONA CONGRÉS 1 ESO B

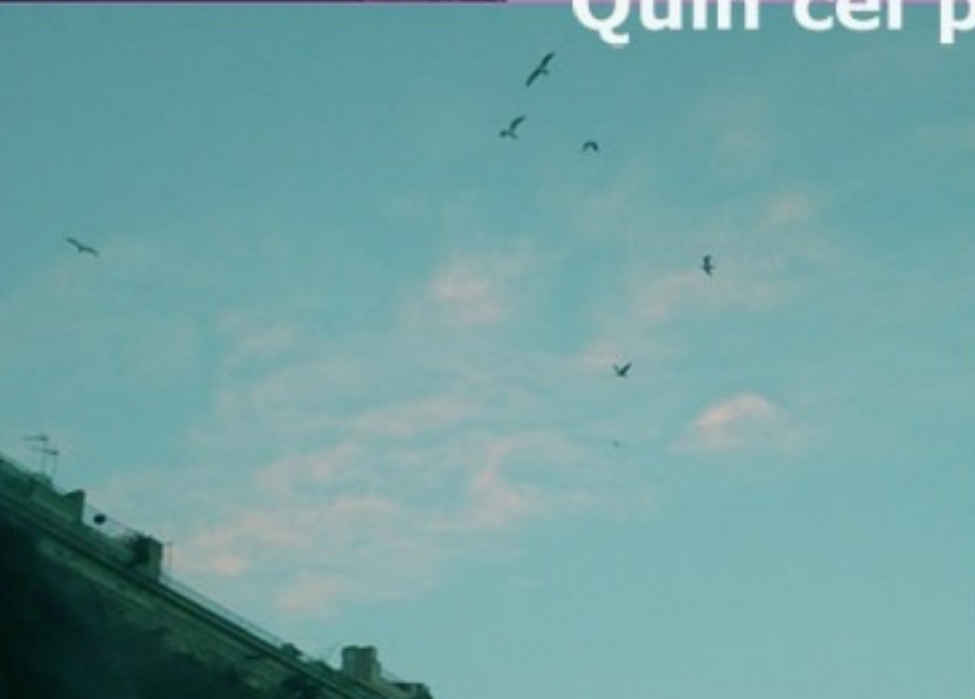


Mira el món amb uns altres ulls. Implica't !!





Quin cel preferiu ?





## CINC ESTRATÈGIES

# COL.LABORATIU

**INCORPORAR EL DIÀLEG ENTRE  
L'INDIVIDUO I LA COL.LECTIVITAT,  
LES ALIANCES ENTRE  
INSTITUCIONS**

magnet [Per què Magnet?](#) [El programa](#) [Les aliances](#) [Actualitat](#) [Recursos](#) [Vull ser Magnet](#)

Projectes

Que no t'ho expliquin,  
descobreix-ho!

Institucions

CREAF + Escola Josep Manuel Peramàs



Comparteix aquest projecte



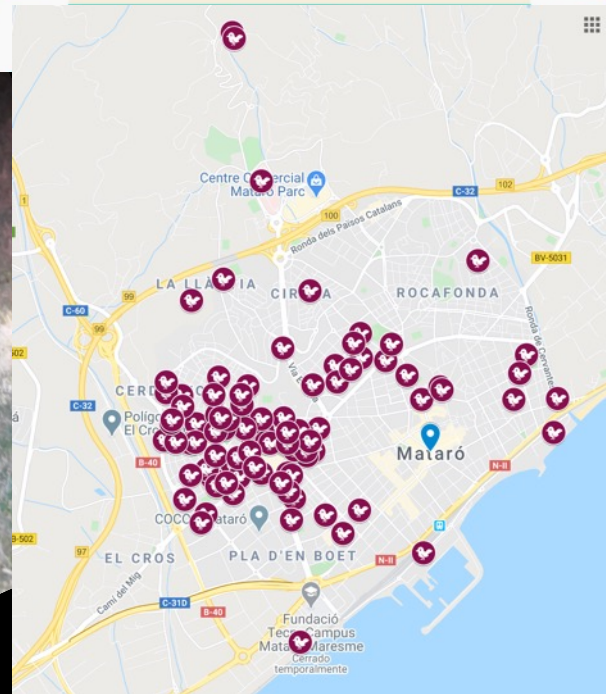
L'escola J.M.Peramàs sempre s'ha caracteritzat per la recerca contínua i l'innovació pedagògica i la perspectiva dels seus alumnes. Aquesta visió els ha portat a posar-se a l'altura dels nous reptes Magnet, aliança

L'escola de l'aprenentatge de l'observació i l'investigació, a través de projectes



## Com podem cuidar els ocells de la nostra ciutat?

XERRADA A CÀRREG DE:



- <http://blog.creaf.cat/es/noticias/video-escuelas-magnet/>
- <http://blog.creaf.cat/noticias/el-creaf-i-lescola-peramas-de-mataro-comencen-una-relacio-plena-de-magnetisme/>
- <https://magnet.cat/lescola-peramas-elabora-un-mapa-interactiu-dels-ocells-de-mataro/>

<https://youtube.be/8ou75wWx1NM>

[https://criatures.ala.cat/escola/programes-escola-cuidar-medi-ambiental/0\\_25215478\\_x.html](https://criatures.ala.cat/escola/programes-escola-cuidar-medi-ambiental/0_25215478_x.html)

## CINC ESTRATÈGIES

# CONTRAI NTUITIU

**INCORPORAR EL DIÀLEG ENTRE  
LO CONVENCIONAL I LO  
DIVERGENT. LA ESTRATÈGIA  
CREATIVA**



Los lacúmolos son unos mikus que viven en las chunches. Cada lacúmol tiene 4 catris que le seirven para esporidear. Estos catris son muy eskormus i están adaptados a las chunches.

Qué son los lacúmolos?

Dónde viven los lacúmolos?

Cuantos catris tiene cada lacumol?

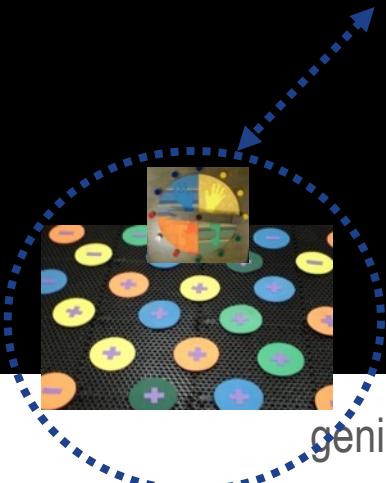
Cómo son estos catris?

Para qué sirven los catris?

Educar es una tasca que prepara des del present per allò **no viscut**, tant per part de l'alumnat com per part de l'equip docent



¿L'AIGUA ESTÀ SEMPRE EN EQUILIBIR?





## CINC ESTRATÈGIES

# PENSAMENT ESCALAR

# INCORPORAR EL DIÀLEG ENTRE LO LOCAL Y LO GLOBAL

# ¿Como circula l'energia que consumim a l'escola?



Generalitat de Catalunya  
Agència Catalana del Consum  
Departament de Consum de Catalunya

**NATIONAL GEOGRAPHIC ESPAÑA**

## TOTS CONSUMIM LA MATEIXA ENERGIA?



La Zoe i la Lisi amb la seva cosina Camille.

La Zoe i la Lisi són germanes i viuen a Sabadell.

Es lleven a les 7.00 i esmorzen a casa. A les 8.00 comencen l'escola i fins a les 15.00 quan arriben a casa fan packed lunch i l'escola que escolta.

A les 15.00 quan arriben a casa avui com a resposta a la tasca de l'avi amb la seva amiga a la consola.

Avui com a resposta a la tasca de l'avi amb la seva amiga a la consola.

A la 16.50 arriben a casa a sopar.

La Zoe i la Lisi estan molt contentes i aniran al càmping i faran cançons.

**NATIONAL GEOGRAPHIC ESPAÑA**

## TOTS CONSUMIM LA MATEIXA ENERGIA?



L'Antoniño i la Denise

L'Antoniño i la Denise són germans i viuen a Sabadell.

Aquest any l'Antoniño i la Denise comencen l'escola a les 12.00 per compaginar millor amb el treball. Quan surten de l'escola l'Avi els recull i passen per la bugaderia a recollir la roba.

Després de dinar l'avi els acompanya a fer activitats per joves. L'Antoniño i la Denise fan activitats amb els seus amics.

Quan arriben a casa veuen a la nevera i comença a preparar el dinar.


La Denise engega l'ordinador per a fer un treball de recerca i cuina la crema de verdures i el forn de pastes.

A les 20.00 sopen tots junts i després miren una estona la televisió.

Després miren una estona la televisió.

**NATIONAL GEOGRAPHIC ESPAÑA**

## TOTS CONSUMIM LA MATEIXA ENERGIA?



En Marc, en Joan i l'Oriol a la piscina

En Marc, l'Arnau i l'Oriol són germans i viuen a Sabadell.

Es lleven a les 8.00. Un cop vestits es calen al microones un bol de llet i hi afegeixen cereals. A les 8.40 ja són a la parada del bus per arribar puntualment a les 9:00 a l'escola.

A les 16:30 quan surten de l'escola juguen una estona al parc i després, el pare els porta amb cotxe a la Piscina. En Marc i l'Arnau fan waterpolo i l'Oriol natació.

La mare els recull per anar cap a casa. Mentrestant el pare fa el sopar (pasta amb llim), la mare estén la roba de la rentadora, en Marc i l'Oriol juguen a la consola i l'Arnau juga a la bola de drac.

A les 20.30 sopen i després miren una estona la televisió.

Els tres germans estan molt il·lusionats perquè el proper dissabte el seu avi els portarà al Camp. Tots quatre agafaran el tren fins a Barcelona per veure el partit Barça-Espanyol.

## Presentar un REPTE EDUCATIU



**Podem preparar un esmorzar a la classe amb ZERO RESIDUS?**

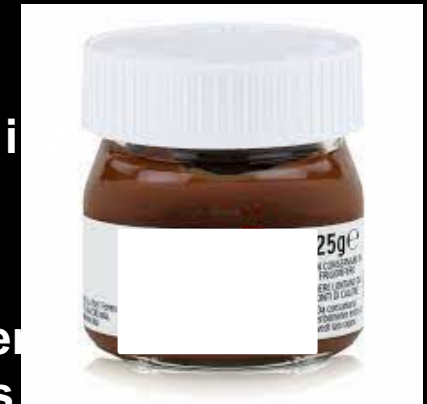
Aprenem quan prenem decisions



**Quina relació hi ha entre els incendis dels boscos tropicals i crema de cacau?**



**Des de la classe, què podem fer per a millorar el problema dels incendis?**



## CINC ESTRATÈGIES

# APODERAMENT

**INCORPORAR EL DIÀLEG ENTRE  
LA NOSTRA INSTITUCIÓ I LA  
DEMANDA ECOSOCIAL**

# Presentar una **CONTROVÈRSIA ECOSOCIAL**

Aprenem quan prenem decisions

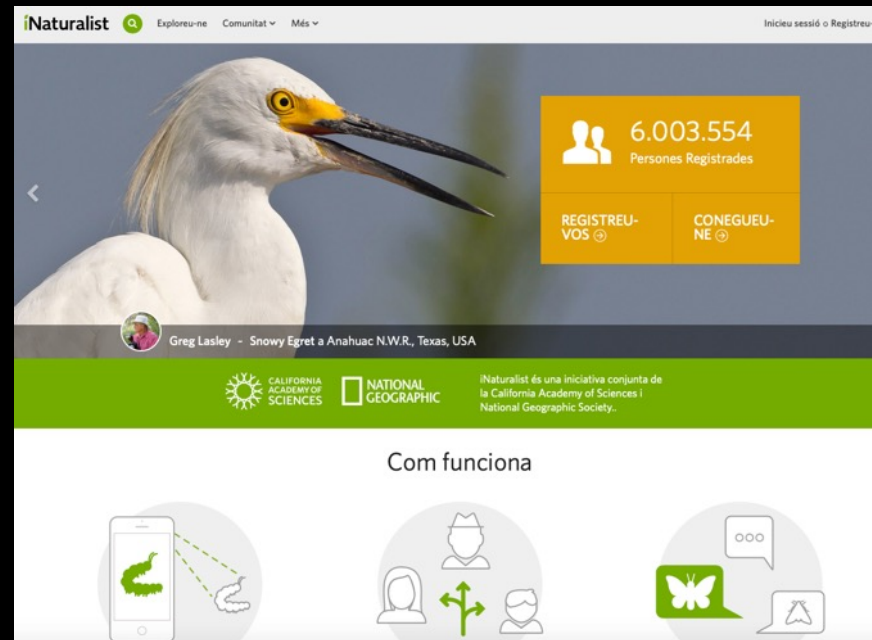
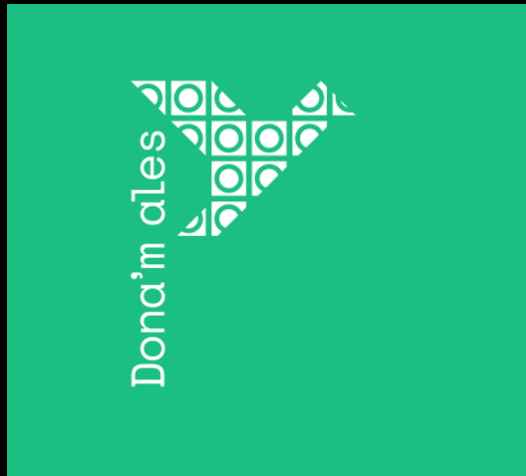
A CASA  
MENGEM  
KIWIS  
ECOLÒGICS  
DE NOVA  
ZELANDA



NOSALTRES  
CONSUMIM  
KIWIS  
"NORMALS" DE  
GALICIA.

**Quin dels dos penseu que és consumidor és més sostenible?**









Les Crisis son PUNTUALS I REDUIDES A UNA CAUSA.  
Hi ha SOLUCIÓ SI ES TROBA L'ENFOCAMENT ADEQUAT.  
LA CRISI únicament ha de trobar LA SOLUCIÓ.

**Transformem el centre educatiu des de l'educació per a la sostenibilitat**

Les Crisis son DINÀMIQUES, MULTIDIMENSIONALS I  
TRANSTERRITORIALS.  
NO hi ha LA SOLUCIÓ sinó diversitat de solucions ÒPTIMES  
LA CRISIS és una ESTRATÈGIA d'evolució dels SISTEMES

L'educació per a la Sostenibilitat s'orienta a informar, sensibilitzar les problemàtiques ecològiques i socials.

Transmet UNA solució a aquests problemes

L'EDUCACIÓ PER A LA SOSTENIBILITAT SOLUCIONARÀ LA CRISIS  
ECOSOCIAL

**Transformem el centre educatiu des de l'educació per a la sostenibilitat**

L'educació ecosocial s'orienta a interpretar críticament i creativament EL  
MON

Formula diversitat de preguntes i construeix respostes relatives i dinàmiques.

L'EDUCACIÓ ECOSOCIAL ÉS UNA ESTRATÈGIA (entre altres) **DE**  
**TRASNFORMACIÓ.**

Com diu Jorge  
Wagensberg:

“Canviar de resposta  
és evolució. Canviar de  
pregunta és revolució”